ГЛОБАЛЬНИЙ КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ЩОДО ЗБОРУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СИСТЕМАТИЧНЕ СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, ПОВ'ЯЗАНЕ З КОНФЛІКТОМ
13 квітня 2022 р.

Передмова

Цей Кодекс має рекомендаційний характер. У ньому наведені наявні мінімальні стандарти безпечного, ефективного й етичного збирання та використання інформації про жертву або особу, яка пережила систематичне сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом («ССНПК»)[1] («особа, яка пережила сексуальне насильство»).[2] Кодекс призначений для тих, хто документує, розслідує, повідомляє про, досліджує, проводить моніторинг і здійснює інші види діяльності щодо збору («збір») та використання такої інформації.

Цей Кодекс заснований на міжнародному праві, зокрема на основоположних правах людини — правах потерпілих на гідність, приватність, здоров'я, безпеку, доступ до правосуддя, правду та на ефективний юридичний захист. Таким чином, Кодекс відображає загальні, незаперечні основні стандарти, які повинні застосовуватися всіма суб'єктами в усіх контекстах, щоб заохочувати підхід, орієнтований на інтереси осіб, які пережили сексуальне насильство. Кодекс містить у собі стандарти, що застосовуються до фізичних осіб *та* організацій, які повинні інтегрувати ці стандарти у системи, політики, процедури, контракти та практику.

[1] ***Систематичне сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (ССНПК).*** Це широке поняття. ССНПК включає зґвалтування, сексуальне рабство, примусову проституцію, примусову вагітність, примусову стерилізацію, примусовий шлюб, торгівлю людьми з метою сексуального насильства та/або експлуатації та будь-яку іншу форму сексуального насильства порівняного рівня тяжкості, вчиненої проти будь-якої особи, якщо така поведінка прямо або опосередковано пов'язана зі збройним конфліктом. Це поняття також включає діяння, вчинені у мирний час або у перехідний період, якщо вони є частиною систематичного, репресивного, структурного або політичного насильства, і коли таке насильствовчиняється задля тероризування або знищення спільнот. ССНПК включає, але не обмежується сексуальним насильством, яке за становить міжнародні злочини, як-от геноцид, злочини проти людяності та воєнні злочини.

[2] «Особи, які пережили насильство» («survivors») та/або «жертви» («victims»). Кодекс використовує термін «особи, які пережили насильство», оскільки він найчастіше вважається таким, що надає підтримку. Терміни «жертви» й «особи, які пережили насильство» можуть мати різне значення у різних обставинах і мовах, і ті, хто пройшов насильство, можуть віддавати перевагу одному або жодному з цих термінів. Ті, хто оточують осіб, що пережили насильство, повинні поважати та відображати таку самоідентифікацію. Також важливо визнавати, що деякі жертви не вижили після сексуального насильства. Хоча Кодекс зосереджений на роботі з особами, які вижили, деякі його аспекти також застосовуються до захисту конфіденційності та прав жертв, які не вижили.

Цей Кодекс не є дозволом чи закликом до збирання та використання інформації про ССНПК. Він не є стислим описом або заміною важливих технічних настанов, які діють у різних секторах. Цей Кодекс не є інструментом для до швидкого набуття та збереження компетенцій, з відповідального виконання цієї роботи у спосіб, орієнтований на інтереси осіб, які пережили сексуальне насильство.

У Кодексі використовується збірний займенник «ми», який підкреслює наше добровільне зобов'язання разом розбудовувати та зберігати безпечніші та ефективніші практики, орієнтовані на інтереси осіб, які пережили сексуальне насильство. Колективне «ми» символізує важливий принцип — «нічого, що стосується нас, але створене без нас, є для нас», а також необхідність працювати разом з особами, які пережили сексуальне насильство (багато з яких також займається документуванням, є активіст(к)ами, юристк()ами, медиками/инями, психологами/инями тощо), над підтримкою їхніх прав та свободи вибору. Кожен етап створення цього Кодексу супроводжувався широкими міжнародними консультаціями, зокрема з особами, які пережили сексуальне насильство. Колективне «ми» стосується фізичних осіб, команд, зацікавлених осіб та організацій у різних контекстах, включаючи державні структури, міжурядові організації, громадянське суспільство та спонсорів. «Ми» рідко працюємо поодинці. Спільні стандарти у різних секторах дають змогу фізичним особам, командам і організаціям співпрацювати у відповідальний спосіб.

Цей Кодекс поведінки застосовується:

- до прямого, непрямого, очного та дистанційного збирання інформації від осіб, які пережили сексуальне насильство, або про них у будь-якій формі (включаючи цифрову, письмову, вербальну, аудіовізуальну, фотографічну інформацію) та подальшого її транспортування, передачі, зберігання, використання, розповсюдження або публікації,
- до ССНПК (згідно з широким та інклюзивним його визначенням),
- для будь-якої мети, пов'язаної з розповсюдженням або публікацією такої інформації, за виключенням збирання інформації в цілях надання невідкладної допомоги або підтримки особам, які пережили сексуальне насильство.

Тому Кодекс слід застосовувати, наприклад, правозахисникам, які розслідують і документують злочини та здійснюють моніторинг, а також активістам, зокрема тим, що працюють з відкритими даними; слідчим-криміналістам; іншим посадовим особам та фахівцям, які збирають, шукають або отримують інформацію про ССНПК, включаючи працівників служб з питань імміграції та надання притулку або медично-юридичних фахівців; журналістам; дослідникам; перекладачам та організаціям з підтримки на базі спільнот, групам осіб, які пережили сексуальне насильство, та співробітникам гуманітарних організацій, які займаються збиранням та використанням або публікацією такої інформації (що виходять за рамки надання невідкладної допомоги та підтримки). Цей документ також має застосовуватись тими, хто відповідає за призначення персоналу, управління, фінансування та надання іншої підтримки або сприяння збиранню такої інформації, включаючи політиків. Наведений перелік не є вичерпним.

Фокус Кодексу на ССНПК пов'язаний із початковою метою ініціативи визначити та формувати стандарти роботи з ССНПК та деякими чинниками, специфічними для сексуального насильства, як-то ставлення суспільства та стигма, які заподіюють подальшу шкоду особам, які пережили сексуальне насильство. Однак, багато стандартів

у цьому Кодексі у рівній мірі застосовуються до збирання та використання інформації від осіб або про осіб, які постраждали від інших злочинів і порушень їхніх прав людини.

Поняття «особа, яка пережила сексуальне насильство» охоплює людей будь-якого віку, дорослих і дітей (осіб віком до 18 років[3]), і будь-якого ґендеру та ідентичності.[4] ССНПК має диспропорційно більший вплив на жінок і дівчат (часто у рамках ширших чинників, як-то систематична ґендерна та інші форми нерівності), що призводить до численних шкідливих наслідків у їхньому житті та впливає на нашу роботу. У нашій роботі ми також повинні враховувати широту спектру інших осіб, які пережили сексуальне насильство, у тому числі осіб з інвалідністю, представників ЛГБТКІ+ спільноти,[5] чоловіків та хлопців, а також перетини зазначених ідентичностей.

Цей Кодекс наголошує на необхідності визнавати індивідуальність осіб, які пережили сексуальне насильство, та уникати припущень на основі їхньої приналежності до певної групи або на якомусь одному аспекті їхньої ідентичності.[6] Наприклад, група «діти» не є однорідною і включає осіб, які відрізняються за віком, рівнем зрілості, стійкості та освіти, ґендером, іншими ідентичностями та обставинами. Адаптування підходу з урахуванням індивідуальних сильних сторін, потреб та реалій осіб, які пережили сексуальне

---

[3] Згідно з визначенням Конвенції ООН про права дитини від 1989 р.

[4] ***Ґендер.*** Термін "ґендер" у цьому Кодексі використовується у розумінні визначення, яке дається в статті 7(3) Римського статуту Міжнародного кримінального суду: у контексті суспільства стосується двох статей, чоловічої та жіночої. Це визначення визнає соціальний конструкт ґендеру, а також пов'язані з ним ролі, поведінки, види діяльності й ознаки, які приписуються жінкам та чоловікам, а також дівчатам та хлопцям. Шкідливі ґендерні наративи диспропорційно негативно впливають на жінок і дівчат. Проте шкідливі ґендерні наративи також негативно впливають, наприклад, на осіб, які є небінарними або ґендерно-неконформними; осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією, ґендерною ідентичністю, ґендерним самовираженням або сексуальними характеристиками, а також на чоловіків і хлопців.

[5] Тоді як акронім **ЛГБТКІ+** (лесбійки (lesbian), геї (gay), бісексуали (bisexual), трансґендери (transgender), квіри (queer) та/або особи в процесі дослідження своєї ідентифікації або піддання її сумнівам (questioning), інтерсексуали (intersex) та інші особи з нетрадиційною ґендерною ідентичністю або сексуальною орієнтацією) включає в себе широке коло осіб, він не є вичерпним або загальноприйнятим стандартним акронімом.

[6] Люди — складні, динамічні творіння, які мають багато характеристик, ознак або ідентичностей, що перетинаються та змінюються. Часто вони стикаються з більш ніж однією формою дискримінації, на них впливають ситуаційні фактори, як-то конфлікти, переміщення, бідність, пандемії та хвороби, внаслідок чого вони стикаються з ризиками для своєї безпеки, здоров'я, прав, тощо. Розуміння цих факторів дозволить нам краще зрозуміти осіб, які пережили сексуальне насильство, порушення, яких вони зазнали, ризики, виклики та перешкоди, з якими вони стикаються, їхні права та бажання, а також потреби у підтримці та допоможе нам належним чином адаптувати наші плани та підходи.
Характеристики, ознаки й ідентичності та пов'язані з ними ***форми дискримінації***, з якими стикаються особи, які пережили сексуальне насильство, включають: вік (у тому числі рівень зрілості та здібностей, що розвиваються); стать і ґендер (включаючи ґендерну ідентичність та ґендерне самовираження (у тому числі трансґендерів, небінарних і ґендерно-неконформних осіб), сексуальну орієнтацію, сексуальні характеристики (включаючи інтерсексуалів)); раса; релігія; національне походження; соціальне походження; етнічна приналежність (у тому числі групи, культури і традиції корінного населення); інвалідність; сімейна ситуація або статус; соціально-економічний клас, каста чи статус; стан або статус здоров'я; громадянство; статус біженця, мігранта або інший статус пов'язаний із резидентством; освіта та освіченість; правовий статус; а також політичні переконання, погляди або приналежність. Це невичерпний перелік. Особи, які пережили сексуальне насильство, часто стикаються з багатьма формами дискримінації, які, до того ж, можуть поєднуватись. Поєднання кількох форм дискримінації та нерівності називається ***«інтерсекційною дискримінацією»***.

насильство, дозволяє збирати та використовувати інформацію ефективніше, зосереджуючись на інтересах таких осіб.

Підготовка має ключове значення. Ми повинні активно уникати незапланованого збирання та використання інформації, особливо, якщо у нас немає необхідних систем, політик, процедур, стандартів оцінки ризиків і планів. Ми повинні також уникати надмірної залежності від інформації, наданої саме особою, яка пережила сексуальне насильство. Якщо ми всі вирішуємо, що нам потрібна інформація від осіб, які пережили сексуальне насильство, ми обтяжуємо їх численними вимогами та піддаємо стресу, а також збільшуємо ризики розголошення інформації та повторної травматизації. За можливості, слід завжди отримувати інформацію про ССНПК з інших джерел (наприклад, від свідків, знайомих із фактичними обставинами, та з експертних звітів), щоб зменшити тиск на осіб, які пережили сексуальне насильство.

За належного використання, Кодекс допомагає тим, хто збирає та використовує інформацію про ССНПК, уникнути хибного вибору між пріоритизацією інтересів особи, яка пережила сексуальне насильство, та ефективністю.

Усі принципи та зобов'язання, визначені в Кодексі, взаємопов'язані, взаємодоповнюючі та важливі. Порядковий номер не вказує на пріоритет або значення.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

Це загальні принципи, які застосовуються на всіх етапах підготовки та імплементації. Вони підтримують реалізацію всіх інших принципів цього Кодексу.

ПРИНЦИП 1. ВБАЧАТИ В ОСОБАХ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, ОСОБИСТОСТІ

1.1 Адаптуватися до особистості осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми поважаємо унікальність кожної особи, яка пережила сексуальне насильство. Ми адаптуватимемо наш підхід з урахуванням їхніх особливих ідентичностей, характеристик, групової приналежності, а також інших чинників, як-то вік, ґендер, дієздатність, рівень стійкості, стосунки та зв'язки з іншими, соціально-економічна та політична ситуація, а також форми дискримінації, з якими вони стикаються.[6] Ми визнаємо, що такі елементи можуть змінюватися з часом і в залежності від контексту, і що наш підхід слід коригувати відповідним чином.

1.2 Уникати припущень. Ми не робитимемо припущень або узагальнень щодо осіб, які пережили сексуальне насильство, або їхнього досвіду, наприклад, щодо того, як їм «слід» поводитися або реагувати, щодо їхньої вразливості, травми, життєстійкості, ґендеру, інвалідності, дієздатності, зрілості, надійності, потреб або турбот.

1.3 Запитувати осіб, які пережили сексуальне насильство. Після початкової підготовки ми запитуватимемо осіб, які пережили сексуальне насильство, зокрема дітей, про їхні бажання, пріоритети, занепокоєння, ризики та поточну ситуацію. Ми поважатимемо та відображатимемо їх настільки, наскільки дозволятимуть наші мандати та ресурси.

1.4 Пріоритизувати безпеку осіб, які пережили сексуальне насильство. Безпека, здоров'я та гідність осіб, які пережили сексуальне насильство, мають для нас найвищу пріоритетність порівняно з іншими нашими цілями. Ми докладатимемо зусиль, щоби зрозуміти ризики та наслідки для осіб, які пережили сексуальне насильство, та їхнього оточення, які можуть виникнути в результаті контакту з нами. Це можуть бути ризики повторної віктимізації, репресій, стигматизації; фізичні, онлайнові, інформаційні ризики; ризики для безпеки комунікацій та правові ризики.

1.5 Виявляти підвищені ризики. Ми додатково вживатимемо спеціальних запобіжних заходів там, де є підвищений ризик заподіяння подальшої шкоди. Ми визнаємо, що будь-яка особа може зіткнутися з підвищеними ризиками, які можуть змінюватися з часом і залежно від контексту. Підвищені ризики можуть виникати для дітей, які пережили сексуальне насильство, включаючи дітей, народжених в результаті війни, або дітей, які подорожують, без супроводу, представників ЛГБТКІ+ спільнот, осіб з інвалідністю або малоосвічених осіб, представників корінних народів або маргіналізованих груп населення та інших.[6]

1.6 Сприяти доступу до правосуддя. Ми підтримуватимемо право осіб, які пережили сексуальне насильство, на здійснення (або нездійснення) своїх прав, як-то право на ефективний засіб юридичного захисту, правду, доступ до «правосуддя» (як його визначає особа, яка пережила сексуальне насильство) та репарацій, які мають трансформаційний потенціал. Ми не здійснюватимемо негативного впливу на власні пріоритети особи, яка пережила сексуальне насильство, її здатність до забезпечення чи відстоювання своїх прав або свободи вибору щодо участі у процесах притягнення до відповідальності. Хоча записи або протоколи інтерв'ю можуть бути корисними для осіб, які пережили сексуальне насильство, на подальших етапах, ми мінімізуватимемо суттєвий ризик того, що методологія та протоколи інтерв'ю, проведених, також можуть бути використані для тверджень, що виклад подій особою, яка пережила сексуальне насильство, є суперечливим чи зазнав неналежного впливу.

1.7 Поважати самоідентифікацію. Ми поважатимемо та братимемо до уваги вибір і самовираження особи, яка пережила сексуальне насильство, (включаючи ґендер, використання певних особових займенників, інвалідність, тощо) й уникатимемо присвоєння ярликів і використання характеристик, які можуть мати образливий або сенсаційний характер, сприяти маргіналізації або стигматизації, ставити під загрозу або заподіяти іншу шкоду.

1.8 Забезпечувати інклюзивність і відсутність дискримінації. Ми не допускатимемо і не терпітимемо жодних форм дискримінації[6], зокрема з боку тих, хто підтримує нашу роботу. Ми намагатимемось включати у процес і забезпечувати розумні пристосування[7] на користь тих, кого часто ігнорують або позбавляють голосу внаслідок переслідування, маргіналізації, удаваної відсутності особистої автономності або дієздатності, або тих, кого залишають поза увагою як жертв.

---

[7] ***«Розумне пристосування»*** означає «внесення, коли це потрібно в конкретному випадку, необхідних і підхожих модифікацій і коректив, що не становлять непропорційного чи невиправданого тягаря, для цілей забезпечення реалізації або здійснення особами з інвалідністю нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод» (Стаття 2, Конвенція про права осіб з інвалідністю від 2006 року).

ПРИНЦИП 2. ПОВАЖАТИ ПРАВО ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, НА КОНТРОЛЬ ТА АВТОНОМНІСТЬ

2.1 Не звертатися до осіб, які пережили сексуальне насильство, неочікувано. За можливості, ми працюватимемо з використанням існуючих та перевірених пунктів доступу та контактів або створюватимемо безпечні канали, за якими особи, які пережили сексуальне насильство, можуть звернутися до нас або отримати контакт з нами. Ми визнаємо, що, якщо ми звертатимемося до осіб, які пережили сексуальне насильство, самі або через інших осіб (замість того, щоб створювати безпечні канали, за якими особи, які пережили сексуальне насильство, за бажанням, можуть самі звертатися до нас), це може підвищити ризики заподіяння шкоди та посилити на таких осіб тиск співпрацювати, обмежуючи, таким чином, їхній справжній вільний вибір.

2.2 Поважати вибір особи, яка пережила сексуальне насильство. Ми поважаємо свободу вибору кожної особи, яка пережила сексуальне насильство, як фундаментальну основу для всіх аспектів та етапів нашої взаємодії. Ми забезпечуватимемо, щоб особи, які пережили сексуальне насильство, мали повну, чітку та правдиву інформацію про нашу організацію та мету, нашу методологію, доступні для них варіанти взаємодії, їхні права та ризики, у тому пов'язані з конфіденційністю та приховуванням їхніх особистих даних, використання, передання та публікацію їхніх відомостей. Ми надаватимемо цю інформацію в зрозумілій і доступній формі, щоб особи, які пережили сексуальне насильство, могли прийняти рішення щодо взаємодії з нами й умов такої взаємодії. Ми дамо особам, які пережили сексуальне насильство, чітко зрозуміти, що вони можуть у будь-який момент припинити взаємодію з нами та не відповідати на будь-які окремі запитання. Ми поважатимемо рішення осіб, які пережили сексуальне насильство, не брати або припинити участь.

2.3 Давати змогу особам, які пережили сексуальне насильство, зберігати контроль над своєю інформацією. Ми поважатимемо та підтримуватимемо право особи, яка пережила сексуальне насильство, на приватність, яке, за нашим розумінням, передбачає контроль та автономію у питаннях, які стосуються її персональної історії, ідентичності та образу. Ми захищатимемо конфіденційність будь-яких персональних відомостей або даних особи, яка пережила сексуальне насильство, (у будь-якій формі). Ми не використовуватимемо і не передаватимемо цю інформацію без їхньої явно вираженої інформованої згоди.

2.4 Надавати підтримку у прийнятті рішень. У разі обмеження нашої можливості визначити, яким буде вибір особи, яка пережили сексуальне насильство, наприклад, через інтелектуальну або когнітивну інвалідність чи труднощі комунікації, ми забезпечимо розумні пристосування[7], щоби сприяти її особистій автономності та участі в процесах прийняття рішень, які засновуються на її волі та бажаннях.

2.5 Процес прийняття рішень у випадку дітей. Ми підтримуватимемо право дитини на участь у процесах прийняття рішень. Ми проводитимемо експертну оцінку здібності дитини щодо участі у прийнятті рішень (з урахуванням її віку, рівня зрілості, здібностей, що розвиваються, травматичного досвіду, ґендеру та середовища/ситуації), дотримуватимемося чотирьох керівних принципів, проголошених у Конвенції ООН про права дитини[8] та ознайомимося з вимогами законів щодо ролі опікунів.

---

[8] ***Чотири керівні принципи,*** проголошені в Конвенції ООН про права дитини:

- **Відсутність дискримінації** (Стаття 2): «Ми забезпечуватимемо, щоб дітей не піддавали жодній формі дискримінації в процесі нашої роботи. Ми працюватимемо з дітьми незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я і народження дитини, її батьків чи законних опікунів або яких-небудь інших обставин».
- **Якнайкраще забезпечення інтересів дитини** (Стаття 3): «Ми забезпечуватимемо, щоб першочергова увага приділялась якнайкращому забезпеченню інтересів дитини в усіх діях та

2.6 Пом'якшувати тиск. Ми активно пом'якшуватимемо чинники, які можуть примушувати особу, яка пережила сексуальне насильство, до надання інформації. Серед них: реальний або удаваний дисбаланс щодо владних повноважень, статусу, ґендеру або віку, а також соціальний етикет, політизація або вплив родини чи спільноти (визнаючи, що занепокоєння щодо своєї спільноти може бути позитивним стимулом для осіб, які пережили сексуальне насильство). Ми не використовуватимемо жодних правових повноважень, які ми можемо мати, для примусу осіб, які пережили сексуальне насильство, оскільки це може зашкодити як їм, так і відправленню правосуддя та його результатам.

2.7 Не пропонувати пільги в обмін на інформацію. Ми не обумовлюватимемо та не обіцятимемо, прямо або опосередковано, надати доступ до будь-якої допомоги, підтримки, засобу захисту або іншої пільги в обмін на згоду особи, яка пережила сексуальне насильство, надати нам інформацію. Проте ми намагатимемося звільнити осіб, які пережили сексуальне насильство, від будь-яких фінансових або інших витрат, пов'язаних з наданням допомоги нам. Ми не надаватимемо комерційних або інших стимулів людям, близьким до осіб, які пережили сексуальне насильство,, щоби заохотити їх тиснути на таких осіб або примусити їх говорити з нами.

2.8 Забезпечувати реалістичні очікування. Ми надаватимемо особам, які пережили сексуальне насильство, правдиву та реалістичну інформацію щодо шляхів використання їхніх даних та намічених результатів (у тому числі будь-яких зовнішніх чинників, які можуть вплинути на ці результати). Ми обговорюватимемо з особами, які пережили сексуальне насильство, їхні очікування та надаватимемо підтримку у прийнятті рішень на основі реалістичних очікувань.

2.9 Чітко пояснювати обмеження. Ми чітко та правдиво пояснюватимемо особам, які пережили сексуальне насильство, що ми можемо і не можемо зробити, що ми можемо і не можемо захистити, та які у нас є обмеження та професійні межі. Якщо ми не в змозі адаптувати свій підхід з урахуванням бажань особи, яка пережила сексуальне насильство, ми пояснимо їй причини. Якщо ми зобов'язані повідомляти або передавати їхні дані (наприклад, з огляду на обов'язки сповіщати органи влади про злочини, передавати інформацію адвокатам відповідача або реагувати на небезпечні для життя ситуації), ми спочатку обговоримо це з особою, яка пережила сексуальне насильство,, та дамо їй час та можливості, щоби вирішити, чи бажає вона надати нам інформацію.

2.10 Виконувати свої зобов'язання щодо відкликання згоди. Ми інформуватимемо осіб, які пережили сексуальне насильство, про їхнє право відкликати згоду у будь-який момент під час або після завершення процесу (в тому числі під час будь-якого інтерв'ю) і про те, в який спосіб вони вони можуть повідомити нам про це. Ми чітко

рішеннях, які стосуються дітей». Досягнення балансу між якнайкращим забезпеченням інтересів дитини та іншими факторами потребує двоетапного підходу.

- **Право на життя, виживання і здоровий розвиток дитини** (Стаття 6): «Ми забезпечуватимемо, щоб наша взаємодія з дитиною не впливала на її право на розвиток оптимальним шляхом — фізично, психологічно, духовно, морально та соціально. Ми проводитимемо необхідні оцінки ризиків і докладатимемо всіх зусиль для зниження будь-яких ризиків для життя, виживання та розвитку дитини, зокрема шляхом забезпечення належного реагування та підтримки».
- **Право вільно висловлювати свої погляди і право бути почутими** (Стаття 12): «Ми визнаємо, що дитина, здатна сформулювати власні погляди, має право вільно висловлювати ці погляди з усіх питань, які її торкаються. Ми намагатимемося забезпечувати якомога більшу участь дитини у цьому процесі та надавати належну вагу поглядам дитини відповідно до її віку та рівня зрілості. Ми також визнаємо, що право дитини на участь також охоплює право на отримання інформації та порад у спосіб, враховує інтереси дитини та визнає її здібності, що розвиваються».

пояснюватимемо, що ми можемо зробити після відкликання згоди і над чим маємо обмежений контроль. У разі відкликання згоди ми зробимо все, що обіцяли.

ПРИНЦИП 3. БУТИ ВІДПОВІДАЛЬНИМИ ТА ЗБЕРІГАТИ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

3.1 Відповідальність тих, хто збирає інформацію. Ми розуміємо, що вибір особи, яка пережила сексуальне насильство, не замінює собою відповідального прийняття рішень тими, хто збирає інформацію. Ми визнаємо, що можуть виникнути обставини, за яких ми, зважаючи на оцінку наших власних компетенцій, безпеки та інших ризиків, можемо відмовитися від продовження роботи, навіть якщо особа, яка пережила сексуальне насильство, готова прийняти ці ризики. У таких обставинах, якщо ми вже зв'язалися з особою, яка пережила сексуальне насильство, ми обговоримо з нею наші занепокоєння, їхні причини та будь-які альтернативи.

3.2 Гідність і повага. Ми надаватимемо підтримку особам, які пережили сексуальне насильство, з гідністю, повагою, гуманністю, ввічливістю, розумінням і визнанням їхньої самостійності у прийнятті рішень.

3.3 Не допускати стигматизації. Ми вивчатимемо та намагатимемося подолати свої власні обмеження в розумінні точок зору та переживань за межами нашого власного досвіду; наші власні упередження, страхи, травми та тригери; наші власні ставлення, необ'єктивність та припущення щодо сексуального насильства та осіб, які його пережили . Ми не транслюватимемо жодних ідей (своєю інтонацією, словами, мовою тіла чи іншими діями), що обвинувачують, соромлять, ще глибше травматизують, засуджують, принижують, висміюють або не поважають осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми також не передаватимемо та не публікуватимемо будь-якої інформації про таких осіб, яка могла би призвести до цього.

3.4 Забезпечувати точність. Ми переконуватимемося у точності нашого розуміння та представлення зібраної інформації та у відсутності недостовірних відомостей або припущень. За можливості, ми завжди уточнюватимемо інформацію у осіб, які пережили сексуальне насильство, та робитимемо необхідні виправлення.

3.5 Не експлуатувати осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми не вдаватимемося до витягування інформації, маніпулювання, експлуатації, знущання або домагання та не використовуватимемо осіб, які пережили сексуальне насильство, та їхню інформацію в своїх інтересах. Ми вживатимемо заходів для запобігання будь-яким формам повторної віктимізації, сексуальної експлуатації або зловживань та реагуватимемо на них.

3.6 Заслуговувати на довіру. Ми не обіцятимемо того, що не можемо виконати. Ми визнаємо, що порушення довіри, зокрема конфіденційності, має значно більші наслідки для безпеки та здоров'я осіб, які пережили сексуальне насильство, підриваючи їхню довіру до інших та створюючи перешкоди для надання підтримки.

3.7 Не пошкоджувати потенційні докази. Ми не братимемо і не забиратимемо оригінальні документи, фізичні предмети або інші потенційні докази у осіб, які пережили сексуальне насильство, або з місця їхнього знаходження, навіть якщо нас про це попросять, окрім випадків, коли у нас є на це повноваження, це необхідно зробити, ми можемо це зробити у безпечний спосіб, ніхто не має кращих можливостей або повноважень зробити це, і ми здатні забезпечити та гарантувати цілісність таких доказів.

3.8 Нести відповідальність. Ми забезпечуватимемо прозорість та нестимемо відповідальність за виконання зобов'язань, проголошених у цьому Кодексі. Ми розуміємо, що невиконання цих зобов'язань може заподіяти шкоду потерпим, їхнім родинам та спільнотам. Ми визнаємо право особи, яка пережила сексуальне насильство, подавати скарги, в тому числі іншим людям або організаціям, на нашу роботу, і ми вислухаємо її, якщо вона бажає поскаржитися безпосередньо нам. Ми будемо відкритими для зворотного зв'язку щодо покращення нашої роботи.

ПРИНЦИП 4. СТВОРЮВАТИ КОРИСТЬ АБО НЕ РОБИТИ ВЗАГАЛІ

4.1 Приймати відповідальні рішення. Ми оцінюватимемо елементи цього Принципу, які сприяють прийняттю відповідальних рішень щодо доцільності, часу та способу виконання цієї роботи. Ми визнаємо, що при проведенні самостійної оцінки будуть корисними консультації з іншими, як-от з представниками спільнот і зовнішніми експертами, які допоможуть нам чесно оцінити безпечність і ефективність запланованої роботи та методів, а також їх користь для осіб, які пережили сексуальне насильство.

4.2 У чому полягає наша роль та мета? Ми чесно та чітко визначатимемо свою мету та роль; обмеження та межі нашої ролі; чому ми плануємо збирати інформацію від осіб, які пережили сексуальне насильство; яка інформація, від кого та в якій формі нам дійсно потрібна; як ми збираємося використовувати цю інформацію, а також кому і з якою метою передаватимемо її.

4.3 Чи є альтернативні джерела? Ми шукатимемо альтернативні джерела інформації про ССНПК і запитуватимемо себе, чи дійсно наш мандат або завдання вимагає від нас інтерв'ювання осіб, які пережили сексуальне насильство, або використання інформації, отриманої від них. Ми визнаємо, що пошук альтернативних джерел дозволяє усунути потенційні ризики для осіб, які пережили сексуальне насильство, їхнього оточення та для нас, пов'язані з отриманням такої інформації напряму від осіб, які пережили сексуальне насильство, зменшує тиск на таких осіб і дає їм більший простір для прийняття рішення щодо участі.

4.4 Чи є намічені результати реалістичними? Ми виконуватимемо таку роботу, лише якщо нашу ціль можна реально досягти з використанням наявних ресурсів, часу та навичок, не заподіюючи шкоди.

4.5 Чи буде наша робота корисною? Ми чесно аналізуватимемо, яку користь або переваги наша робота або дії можуть забезпечити для осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми обговорюватимемо це з особами, які пережили сексуальне насильство. Ми приступимо до роботи лише тоді, коли від неї є така користь. Ми визнаємо, що деяких осіб, які пережили сексуальне насильство, мотивує користь, яку наша робота може принести їхнім родинам, спільнотам або групам.

4.6 Оцінка користі у порівнянні з ризиками. Ми ретельно зважимо будь-яку потенційну користь у порівнянні з нашим розумінням існуючих ризиків. Ми розробимо гнучкі та дієві методології зниження ризиків.

4.7 Критично аналізувати чинники, які сприяють поганій практиці. Ми критично оцінюватимемо будь-який тиск або вимоги щодо «терміновості», «громадського інтересу», кількісних цілей, «запобігання» або інших мотивів для продовження діяльності у тих випадках, коли це неможливо робити в безпечний, ефективний та етичний спосіб.

4.8 Мінімізувати ризики розкриття конфіденційної інформації. Ми запитаємо особу, яка пережила сексуальне насильство, про попередні інтерв'ю або випадки надання інформації та обговоримо з нею ризики, пов'язані з подальшими діями, та альтернативні варіанти. Такі ризики включають створення непослідовних версій подій, що може завдати шкоду праву особи, яка пережила сексуальне насильство, на доступ до правосуддя та збільшити ризик повторної травматизації, порушення приватності та стигматизації. Ми обговорюватимемо з особою, яка пережила сексуальне насильство, можливість доступу до будь-яких попередніх заяв у якості можливого варіанту або альтернативи повторному інтерв'юванню. Якщо особа, яка пережила сексуальне насильство, вирішить пройти інтерв'ю, ми докладатимемо максимальних зусиль для зменшення ризиків, пов'язаних із повторним інтерв'ю.

4.9 Надання інформації. Ми обговорюватимемо з особами, які пережили сексуальне насильство, можливість надання їхньої інформації довіреним суб'єктам, щоб уникнути непотрібного дублювання у збиранні інформації, ризику повторного травмування чи

інших ризиків, пов'язаних з подальшою безпосередньою взаємодією. Ми забезпечуватимемо, щоби будь-яке рішення, прийняте особою, яка пережила сексуальне насильство, щодо надання її даних, спиралось на інформовану згоду, було підтримане результатами оцінки ризиків, а також виконувалось у безпечний та ефективний спосіб згідно з бажаннями такої особи.

4.10 Зменшення обсягів даних. Ми збиратимемо, зберігатимемо та використовуватимемо персональні дані осіб, які пережили сексуальне насильство, включаючи цифрову інформацію, тільки якщо це обґрунтовано чіткою метою, необхідно для досягнення цієї мети, пропорційно можливостям досягнення цієї мети, і якщо ми можемо захистити ці дані.

ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ

Ці принципи слід застосовувати на підготовчому етапі перед збиранням інформації та переглядати на етапах виконання. Вони мають тлумачитись разом з усіма іншими принципами.

ПРИНЦИП 5. ПІДГОТОВКА МАЄ ФУНДАМЕНТАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ

5.1 Перш за все - підготуватися. За допомогою планів та оцінок ризиків ми забезпечимо наявність необхідних знань, компетенцій, співробітників, політик і процедур, перш ніж починати збирання інформації і, зокрема, взаємодіяти з особами, які пережили сексуальне насильство. Це має фундаментальне значення для забезпечення прав таких осіб і для досягнення безпечних, доступних, етичних та ефективних результатів.

5.2 Забезпечити гнучкість вибору для осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми розробимо методологію та сформуємо команду з огляду на якомога більшу гнучкість, щоби підтримувати свободу вибору осіб, які пережили сексуальне насильство, щодо взаємодії з нами — як, де і з ким (ґендер, вік та інша приналежність тощо) вони будуть взаємодіяти.

5.3 Оцінювати та знижувати ризики. Спираючись на знання та розуміння контексту, ми визначатимемо та оцінюватимемо потенційні ризики для усіх причетних осіб, як-то самих осіб, які пережили сексуальне насильство,, їхніх сімей і громад, нас та інших осіб, пов'язаних з цим процесом. Ми оцінюватимемо загальні та специфічні ризики для окремих осіб і ситуацій, у тому числі в контексті конфіденційності, безпеки, добробуту, соціальних наслідків і стигматизації, а також для законних прав.[6] Ми визнаємо, що цей процес має визначатися особами, компетентними в таких питаннях, як ґендер, робота з дітьми і комунікація, а також захист даних, фізична та інші види безпеки. Якщо ми продовжимо роботу з окремими особами, які пережили сексуальне насильство, ми також запитуватимемо їхні думки щодо їхніх ризиків. Ми не продовжуватимемо роботу, якщо у нас не буде змоги належним чином зменшити ризики. Ми керуватимемося результатами цієї оцінки та необхідністю заходів із зниження ризиків у кожному аспекті нашої роботи. Ми переглядатимемо результати оцінки так часто, як потрібно.

5.4 Дистанційна взаємодія. Ми забезпечимо розуміння унікальних викликів та ризиків, пов'язаних із взаємодією через інтернет та іншими дистанційними формами взаємодії з особами, які пережили сексуальне насильство. Сюди входять виклики, пов'язані з підготовкою; безпекою комунікацій та даних; доступом осіб, які пережили сексуальне насильство, до технологій; перевіркою благонадійності осіб, які допомагають нам на місцях, включаючи посередників та перекладачів; моніторингом здоров'я та рівня комфорту особи, яка пережила сексуальне насильство; забезпеченням наявності безпечних систем екстреного реагування в місці знаходження особи, яка пережили сексуальне насильство. Ми визнаємо серйозність ризиків, пов'язаних з дистанційним

інтерв'юванням осіб, які пережили сексуальне насильство, зокрема дітей, які можуть знаходитися під більшою загрозою заподіяння шкоди. Якщо ми не в змозі належним чином подолати ці виклики і ризики, ми відмовимося від дистанційної взаємодії.

5.5 Знати, хто ще збирає інформацію. Ми дізнаємось, хто ще збирає інформацію від і про осіб, які пережили сексуальне насильство і з якою метою, щоб вирішити, чи наша робота необхідна та корисна і чи може вона служити основою для координації та співпраці.

5.6 Знати, яка підтримка доступна. Ми визначимо служби, пункти доступу, групи осіб, які пережили сексуальне насильство, та суб'єктів (формальних та неформальних), які пропонують підтримку таким особам, у тому числі, як мінімум, послуги медичної допомоги, соціально-психологічної підтримки, захисту, адвокації та інші юридичні послуги. За наявності ми розглянемо існуючі переліки таких суб'єктів і пунктів доступу («картування»). Ми оцінюватимемо їх на предмет доступності, безпечності, конфіденційності, ефективності та придатності для осіб, які пережили сексуальне насильство, різного віку та ґендеру й осіб з інвалідністю, тощо. Ми визначатимемо та усуватимемо перешкоди для доступу осіб, які пережили сексуальне насильство, до підтримки там, де це можливо.

5.7 Координувати та співпрацювати. Ми визнаємо важливість міжсекторальної координації та співпраці для запобігання подальшій шкоді, витоку даних про осіб, які пережили сексуальне насильство, та негативному впливу на їхні права, що виникають внаслідок сумарних ефектів нашої роботи. За можливості ми звернемося до інших організацій або осіб, які працюють над тими самими питаннями, включаючи гуманітарні організації та організації на базі спільнот, щоб знайти можливості для спільної роботи у безпечний спосіб та знизити ризики того, що ми можемо заважати один одному в роботі.

5.8 Готуватися до можливості неочікуваного розкриття інформації. Ми розуміємо, що особа, яка пережила сексуальне насильство, може вирішити розкрити інформацію про сексуальне насильство, коли ми цього не очікуємо або не маємо наміру просити про це. Ми будемо готові до цієї можливості.

5.9 Уможливити подальші дії. Ми розуміємо, що комунікація між особами, які пережили сексуальне насильство, та тими, хто збирає інформацію, після завершення взаємодії може мати критичне значення в таких випадках, як повідомлення про будь-які занепокоєння щодо безпеки, відкликання або поновлення згоди, а також надання особам, які пережили сексуальне насильство зворотного зв'язку щодо просування їхньої справи та результатів. Ми намагатимемося визначити ефективний та безпечний спосіб комунікації. Якщо це неможливо, ми заздалегідь обговоримо це з особою, яка пережила сексуальне насильство. Якщо такою особою є дитина, ми за можливості вживатимемо спеціальних заходів, щоби встановити контакт з опікуном дитини за підтримки фахівця з захисту дітей.

5.10 Інформувати свою команду та партнерів. Ми інформуватимемо нашу команду та тих, хто діє від нашого імені (включаючи партнерів) про підготовку та безпечні, етичні та ефективні процедури дотримання цього Кодексу та здійснюватимемо їх моніторинг.

ПРИНЦИП 6. ЗНАТИ ТА РОЗУМІТИ КОНТЕКСТИ

6.1 Знати контекст. Ми забезпечимо, щоби наша команда та ті, хто діє від нашого імені, у своїй роботі спиралися на добре розуміння контексту, в якому сталося ССНПК, і безпосереднього середовища особи, яка пережила сексуальне насильство. Ми визначимо позитивні та негативні, прямі та непрямі впливи, які елементи цього Принципу мають на осіб, які пережили сексуальне насильство, їхні родини та спільноти та на нашу роботу та забезпечимо, щоби це розуміння використовувалося в процесі підготовки та роботи.

6.2 Розуміти культуру. Ми визначимо відповідні культурні та соціальні норми, ставлення, традиції, обряди та звичаї, а також ставлення до дітей, прийняття ними рішень та вік повноліття.

6.3 Розуміти ґендер. Ми оцінимо ґендерну динаміку, ґендерні норми, а також ґендерно-обумовлене насильство та ґендерні нерівності, та зрозуміємо, як вони створюють ризики повторної віктимізації та перешкоджають наданню підтримки особам, які пережили сексуальне насильство, та здійсненню інших прав.

6.4 Розуміння стигматизації щодо ССНПК та осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми виявимо у спільнотах приклади шкідливих непорозумінь, припущень, ставлення та поведінки (так званої «стигми» або «стигматизації») щодо сексуального насильства та осіб, які його пережили, оцінимо ризики їх виникнення та знижуватимемо їх.

6.5 Визначення динаміки у спільнотах. Ми проаналізуємо групову динаміку щодо осіб, які пережили сексуальне насильство, включаючи владні структури, конкуренцію за ресурси, політизацію правосуддя, проміжні мотивації, гейткіперів (особи, які можуть контролювати та впливати на доступ до осіб, які пережили сексуальне насильство), впливи, що підвищують самооцінку, та чинники, які сприяють замовчуванню, тиску або заподіянню шкоди особам, які пережили сексуальне насильство, та їхнім родинам.

6.6 Визнавати індивідуальні, комбіновані та групові види шкоди. Ми аналізуватимемо різні, пов'язані між собою види шкоди внаслідок ССНПК, що завдані окремим особам або групам осіб, як-от сім'ям та спільнотам, а також вивчатимемо кумулятивну шкоду, що виникає через поєднання різних форм дискримінації.[6]

6.7 Знати закони та практики. Ми ознайомимося з відповідними формальними і неформальними законами та практиками (включно з успадкованими від предків). Такі закони та практики можуть, наприклад, забезпечити засоби правового захисту для осіб, які пережили сексуальне насильство, сприяти дискримінації або її збереженню, піддавати кримінальному переслідуванню особу через пережите сексуальне насильство, не визнавати таких осіб жертвами злочину або висувати правові вимоги щодо надання нами органам влади інформації про злочини. Ми обговоримо це з особами, які пережили сексуальне насильство, перш, ніж вони почнуть ділитись своїм досвідом, щоби вони могли вирішити, чи бажають вони продовжити, та яким саме чином.

6.8 Розуміти належні форми комунікації та взаємодії. Ми намагатимемося зрозуміти значення впливу всіх форм комунікації та взаємодії у певному контексті з урахуванням таких аспектів, як ґендер, вік, інвалідність, культура та контекст, та з повагою до них. Ми визначимо та використовуватимемо інклюзивні та нешкідливі форми комунікації з урахуванням ідентичності осіб, які пережили сексуальне насильство, та повагою до нешкідливих соціальних норм і практик. Ми також намагатимемось зрозуміти культурні та інші аспекти комунікації, включаючи вербальні і невербальні звички, зневажливі висловлювання, загальні вирази, евфемізми та лексичні прогалини у мові по відношенню до ССНПК або осіб, які пережили сексуальне насильство.

6.9 Пом'якшувати негативні наслідки. Ми визначатимемо ризики та пом'якшуватимемо негативні наслідки нашої роботи у спільноті.

6.10 Довготривала підтримка на базі спільнот. Ми визнаємо важливість ролі, яку відіграють довірені групи на базі спільнот та системи підтримки для тривалої допомоги особам, які пережили сексуальне насильство, побудови довірених взаємовідносин, підвищення самооцінки таких осіб та у протидії негативному ставленню до них у спільноті. До таких груп відносяться мережі осіб, які пережили сексуальне насильство, жіночі організації, організації ЛГБТКІ+ спільнот, організації для дітей і організації для осіб з інвалідністю. Якщо доцільно, ми намагатимемося працювати з такими групами.

ПРИНЦИП 7. СТВОРЮВАТИ СИСТЕМИ, РОЗВИВАТИ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ПІДТРИМКУ

7.1 Інституціональна відповідальність і підтримка. Ми визнаємо, що ми не виконуємо цю роботу самі. Більшість з нас працює в організаціях або для організацій. В організаціях ми реалізуємо цей Кодекс шляхом виконання керівної ролі та дотримання зобов'язань, політик і процедур, забезпечення ресурсами, в тому числі при залученні консультантів.

7.2 Працювати відповідально як незалежні суб'єкти. Якщо ми працюємо незалежно і не маємо змоги покладатися на інституційну підтримку, ми намагатимемося спиратися в своїй роботі на наявні системи та інфраструктуру підтримки, а також на допомогу фізичних осіб і партнерів, які розділяють наші зобов'язання за цим Кодексом.

7.3 Правильно обирати команди та партнерів. Ми створюватимемо команду (включно з перекладачами, посередниками, провідниками, фіксерами) та обиратимемо партнерів та інших осіб, що діють від нашого імені, з числа тих, хто поділяє наші зобов'язання за цим Кодексом. У процесі відбору ми також враховуватимемо такі аспекти, як різноманітність, репрезентативність, конфіденційність, безпека й гнучкість.

7.4 Розвивати необхідні компетенції. Ми виконуватимемо цю роботу тільки за наявністю у команді необхідних знань, продемонстрованих навичок та ставлень. До цих компетенцій відносяться: підвищена чутливість до сексуального насильства та стигматизації; розуміння ґендеру, різноманіття та контексту; робота з людьми різних ґендерів, віку, та з людьми з інвалідністю; навички з отримання інформованої згоди та базові навички направлення осіб, які пережили сексуальне насильство, до відповідних джерел підтримки; ідентифікація ризиків; навички безпечної комунікації та інтерв'ю, включаючи для роботи з дітьми або проведення дистанційних інтерв'ю; обізнаність з явищем травми; а також захист та збереження інформації. Ми зберігатимемо навички та знання, які підвищують безпечність та ефективність цієї роботи в контексті намічених цілей на даний момент.

7.5 Розуміти наші обмеження. Ми визнаємо, що кожна особа має обмеження, обумовлені її досвідом, знаннями та перспективами, а також її роллю та мандатом. Ми чесно аналізуватимемо їх і не виходитимемо за межі наших знань, навичок і розуміння. Поза цими межами ми консультуватимемось і співпрацювати з іншими, як-от з експертами з питань травматичного досвіду, безпеки та роботи з дітьми.

7.6 Інтерв'ювання дітей, які пережили сексуальне насильство. Враховуючи підвищені ризики небезпечного та неефективного інтерв'ювання дітей, ми інтерв'юємо таку дитину, лише якщо ми маємо та використовуємо доведені компетенції, навички та досвід роботи з дітьми (адаптовані до їхнього віку, здібностей, що розвиваються, можливостей, ґендеру та потреб). Якщо в нашій команді немає цих компетенцій, ми намагатимемося здобути їх або знайти тих, хто їх має, щоби діти, які бажають брати участь у цій роботі, могли робити це безпечно та ефективно.

7.7 Забезпечувати належну підтримку. Ми продовжимо працювати лише за наявності належної та доступної підтримки відповідно до потреб особи, яка пережила сексуальне насильство. Сюди входять медична, соціально-психологічна та правова підтримка і захист. Ми обговорюватимемо ці варіанти з особами, які пережили сексуальне насильство та допоможемо безпечно направити їх до відповідних джерел підтримки, якщо вони забажають. У разі нагальних потреб осіб, які пережили сексуальне насильство, у підтримці, ми віддаватимемо перевагу їх направленню та забезпеченню доступу до відповідних контактів, перш ніж приступити до виконання нашої роботу. Ми розроблятимемо чіткі плани з надання термінового доступу до підтримки, щоб в особи, яка пережила сексуальне насильство, була змога звертатися за підтримкою перед, протягом і після взаємодії з нами.

7.8 Створювати процедури захисту конфіденційності. Ми розробимо протоколи та заходи із забезпечення конфіденційності, щоб захистити дані, приватність та безпеку осіб, які пережили сексуальне насильство, у тому числі вживатимемо спеціальні заходи з убезпечення цифрових комунікацій, управління даними та зберігання даних.

7.9 Цілісність та послідовність. Ми намагатимемося забезпечувати, щоби з особою, яка пережила сексуальне насильство, взаємодіяла одна і та сама особа, зберігаючи таким чином довіру, відповідний рівень комфорту, та знижуючи ризики, які можуть бути пов'язані зі зміною персоналу. Ми обговорюватимемо з особами, які пережили сексуальне насильство, будь-які їхні прохання щодо зміни персоналу або контактної особи та поважатимемо їхні запити.

7.10 Управляти ризиками виникнення вікарної (вторинної) травми. Ми забезпечуватимемо вжиття заходів для зменшення шкідливих ефектів роботи на нас, на нашу команду та інших причетних осіб. Ми забезпечуватимемо базову підготовку з вивчення ознак та симптомів травми, вікарної (вторинної) травми, втоми від співчуття та нервового виснаження, та впроваджуватимемо застосування інституціональних та групових протоколів підтримки та безпечних методів роботи. Ми включатимемо заходи з управління цими ризиками, коли персонал працює не в команді або офісі, зокрема дистанційно.

ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ

Ці принципи слід застосовувати з початком збирання інформації. Проте вони мають тлумачитися разом із усіма іншими принципами.

ПРИНЦИП 8. ЗБИРАТИ ІНФОРМАЦІЮ З ІНШИХ ДЖЕРЕЛ

8.1 Шукати інформацію щодо ССНПК, отриману не від осіб, які пережили сексуальне насильство, і не про них. Ми визнаємо, що корисна інформація про ССНПК не завжди надходить від особи, яка пережила сексуальне насильство, або стосується її. Ми намагатимемося збирати та використовувати інформацію про ССНПК з більш широкого кола джерел (як-от статистичні дані, експертні звіти або аналітика, інформація про злочинця), оскільки така інформація створює менший ризик для осіб, які пережили сексуальне насильство, та може зменшити надмірну залежність від інформації, отриманої від них.

8.2 Шукати репрезентативну інформацію. Ми розуміємо, що те, хто ми є, і те, чого ми шукаємо, а також як і де ми це шукаємо, може створити шкідливі упередження та сліпі зони в інформації, яку ми знаходимо. Ми також розуміємо, що подібні упередження створюються в результаті обмеження доступу до інформації, наприклад внаслідок цензури, нерівності, соціальної маргіналізації, небезпечності та дії технічних факторів. Ми намагатимемося зменшувати ці ризики.

8.3 Визнавати права і ризики, пов'язані з отриманням інформації з непрямих джерел. Ми визнаємо, що збирання, отримання та використання інформації від осіб, які пережили сексуальне насильство, або стосовно них, яка надійшла з вторинних джерел, має певні наслідки щодо приватності, правових аспектів або безпеки, навіть якщо ця інформація знаходиться у відкритому доступі, в архівах або отримана з інтернет-джерел (як відкритих, так і закритих). Ми розуміємо, що цей Кодекс також застосовується до збирання та використання такої інформації.

8.4 Переконуватися у намірах осіб, які пережили сексуальне насильство. Ми намагатимемось перевіряти інформацію про ССНПК, яка надходить з непрямих джерел (зокрема фотографії та відеозаписи осіб, які пережили сексуальне насильство), у тому числі щодо того, де, коли і як ця інформація була отримана, яку згоду, яким чином і з

якою метою було отримано, а також яким був початковий намір або бажання щодо майбутнього використання цієї інформації, якщо вона надана особою, яка пережила сексуальне насильство. Якщо ми не можемо переконатися, що така особа надавала інформацію в тих цілях, в яких ми плануємо її використовувати, ми не використовуватимемо і не передаватимемо таку інформацію, якщо не маємо змоги належним чином пом'якшити відповідні ризики та шкоду.

8.5 Не підривати довіру до гуманітарних служб. Ми визнаватимемо важливість конфіденційності та довіри до служб, які забезпечують підтримку та догляд за особами, які пережили сексуальне насильство, і не проситимемо і не примушуватимемо їх надавати інформацію, на передання якої така особа не надала згоду.

ПРИНЦИП 9. ПРИДІЛЯТИ ЧАС, СТВОРЮВАТИ ПРОСТІР

9.1 Бути готовими. Ми визнаємо, що працюючи з особами, які пережили сексуальне насильство, ми повинні бути готові уважно і неупереджено слухати їх без будь-яких припущень або судження; не дозволяти нашим власним реакціям впливати на взаємодію; бути готовими до розбудови довіри і передання контролю над своєю розповіддю особі, яка пережила сексуальне насильство. Якщо ми не готові діяти саме так, ми не продовжуватимемо інтерв'ю у той момент часу.

9.2 Уникати браку часу. Ми намагатимемося сприяти добровільному та інформованому прийняттю рішень і давати змогу особам, які пережили сексуальне насильство, надавати інформацію у такий спосіб і такими темпами, які є для них прийнятними. Ми розуміємо, що так само, як проведення інтерв'ю поспіхом, занадто довга взаємодія також може сприйматись як форма тиску та спричиняти дискомфорт особам, які пережили сексуальне насильство, особливо дітям. Якщо є якісь жорсткі часові обмеження, які особи, які пережили сексуальне насильство, повинні розуміти з огляду на здійснення їхніх прав, ми обговоримо їх з такими особами.

9.3 Створити сприятливе середовище. Ми створюватимемо сприятливе та безпечне з фізичної та психологічної точок зору середовище в процесі проведення очних зустрічей або дистанційної взаємодії, з урахуванням спеціальних можливостей, ґендеру, віку, інвалідності, соціальних і культурних аспектів і контексту. Це має фундаментальне значення для укріплення довіри, пригадування подій і прийняття рішень особами, які пережили сексуальне насильство.

9.4 Забезпечувати приватність. У консультації з особою, яка пережила сексуальне насильство, ми облаштуємо приватне, затишне, доступне та безпечне місце для очної або дистанційної зустрічі та зменшуватимемо ризик того, що особу, яка пережила сексуальне насильство, зможуть відслідкувати (у тому числі при вході або виході з приміщення), підслухати, або перервати її розповідь. Ми поважаємо той факт, що право особи, яка пережила сексуальне насильство, на приватність поширюється на всі комунікації та контакти з нею, в тому числі до і після будь-яких зустрічей.

9.5 Присутні під час інтерв'ю. Ми намагатимемося зменшувати кількість осіб, присутніх під час інтерв'ю. Ми заздалегідь обговоримо з особою, яка пережила сексуальне насильство, кого б вона бажала бачити на інтерв'ю і хто міг би брати участь з нашого боку (надаючи інформацію про їхні посади, ґендер, вік та іншу приналежність). Якщо ми не зможемо задовольнити вибір особи, яка пережила сексуальне насильство, в тому числі щодо присутності особи, яка надає підтримку, опікуна або законного представника, ми обговоримо з нею причини цього і будемо поважати її вибір, якщо вона вирішить не продовжувати інтерв'ю.

9.6 Віддавати перевагу безпеці та якості перед кількістю. Ми не поступатимемось якістю, безпекою або здоров'ям, в разі тиску провести певну кількість інтерв'ю.

9.7 Розуміти затримку з розкриттям інформації та часткове розкриття. Ми визнаємо та поважаємо той факт, що спроможність та готовність особи, яка пережила сексуальне

насильство, ділитись інформацією покращується з часом і залежно від рівня довіри та зцілення, і тому вона може надавати інформацію поступово, протягом певного періоду і під час різних зустрічей та інших форм взаємодії. Ми визнаємо, що розбіжності у викладенні подій можуть природно пояснюватися травмою, забуттям, стигмою, страхом, тиском, культурними особливостями, постановкою запитань, перекладом та сприйняттям сказаного особою, яка слухає. Ми не робитимемо припущень щодо правдивості, спираючись на розбіжності, які виникають природно.

ПРИНЦИП 10. ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ПОВАЖНУ ТА БЕЗПЕЧНУ ВЗАЄМОДІЮ

10.1 Оцінювати та бути напоготові. На початку взаємодії ми ще раз оцінимо аспекти безпеки, приватності, потреб і здоров'я особи, яка пережила сексуальне насильство, а також будь-які прогалини у комунікації та тиск, якому може піддаватися така особа щодо участі у цій роботі. Упродовж усього процесу взаємодії ми будемо відстежувати ці питання. Ми продовжуватимемо процес, лише якщо ми зможемо повністю зрозуміти особу, яка пережила сексуальне насильство, а вона — нас. Сюди також входить необхідність забезпечувати, щоби перекладач, послугами якого ми користуємося, мав досвід роботи мовою особи, яка пережила сексуальне насильство, та нашою мовою.

10.2 Чутливо ставитися до травми. Ми будемо здатні розпізнавати та відслідковувати ознаки травми та виснаження, та знатимемо, коли та як слід мінімізувати та відреагувати на потенційні ефекти взаємодії, що можуть травмувати. Ми розуміємо, що травма може впливати на порядок та темп, у якому події пригадуються та обговорюються.

10.3 Поважати персональний простір. Ми будемо обережно поводитися, щоб не порушити особистий фізичний простір особи, яка пережила сексуальне насильство.

10.4 Забезпечувати безпечне проведення інтерв'ю. Ми забезпечуватимемо, щоб процес та структура інтерв'ю були безпечними та делікатними. Ми забезпечуватимемо, щоб будь-які питання щодо ССНПК ставилися обережно та в структурі загального процесу інтерв'ю. Ми приділятимемо час для того, щоб обережно та безпечно завершити інтерв'ю, висловлюючи подяку особі, яка пережила сексуальне насильство, за її час та хоробрість під час розповіді про свій досвід. Ми обговорюватимемо з такою особою, що вона може очікувати після інтерв'ю, яка підтримка їй доступна і як відбуватиметься подальша комунікація.

10.5 Надавати особам, які пережили сексуальне насильство, контроль над тим, як вони хочуть розповідати свою історію. Ми розуміємо важливість того, щоб особа, яка пережила сексуальне насильство, мала можливість обирати, як вона розповідатиме про свій досвід. Ми дамо такій особі можливість пояснити, що трапилося, своїми словами й у своєму темпі та активно слухатимемо її. Ми стримуватимемо темп і тон наших запитань. Ми не підганятимемо осіб, які пережили сексуальне насильство, адже це підвищує ризики заподіяння шкоди та повторної травматизації, а також призводить до отримання недостовірної або неточної інформації.

10.6 Ставити відкриті запитання. Ми (інтерв'юери та перекладачі) використовуватимемо відкриті запитання. Ми визнаємо потенційно шкідливий вплив закритих запитань на особу, яка пережила сексуальне насильство, та на точність та детальність інформації, яку ми збираємо в такий спосіб. Ми використовуватимемо такі запитання лише у виняткових обставинах.

10.7 Контекстуалізація ССНПК. Ми визнаємо, що ССНПК не вчиняється окремо від інших порушень та видів шкоди. Ми будемо уважно та з повагою слухати, якщо особа, яка пережила сексуальне насильство, вирішить повідомити нам про інші порушення та види шкоди, яких вона зазнала або свідком яких була.

10.8 Не запитувати, якщо немає потреби. Ми не розпитуватимемо осіб, які пережили сексуальне насильство, і не ставитимемо навідних запитань щодо детальних, делікатних, графічних подробиць сексуального насильства, якщо це нам не потрібно для

досягнення нашої конкретної мети. Якщо нам знадобиться інформація такого роду, ми пояснимо особі, яка пережила сексуальне насильство, причини і поважатимемо її рішення — відповідати на такі запитання, чи ні. Ми також не зациклюватимемося на таких подробицях і не робитимемо з них сенсації, коли робитимемо презентації або доповіді про досвід осіб, які пережили сексуальне насильство.